

2. Лікування повинно складатись із загальної терапії, місцевого симптоматичного та специфічного - прот паразитарного.

3. Всі препарати які застосовуються повинні мати акарицидний, протизапальний, протибактеріальний, розмякчуючий вушну пробку, протисвербжний та знеболуючий ефекти.

Список використаних джерел

1. Акбаев, М. Ш. Паразитарные и инвазионные болезни животных [Текст] / М. Ш. Акбаев. – М.: Колос, 1998. – 612 с.
2. Борисевич, В. Б. Заразные и незаразные болезни собак [Текст] / В. Б. Борисевич, Б. В. Борисевич. – К., 1997. – 434 с.
3. Медведєв, К. С. Мікрофлора зовнішнього слухового проходу у собак в нормі та його запаленні [Текст] / К. С. Медведєв, Л. І. Розумнюк // Матеріали 2-ї Міжнародної конференції з проблем здоров'я дрібних тварин. – Київ, 1997.
4. Медведєв, К. С. Болезни кожи собак и кошек / К. С. Медведєв // Киев : Вима, 1999. – 152 с.
5. Щербаков, Г. Г. Незаразные болезни собак и кошек / Г. Г. Щербаков, С. В. Старченко. – СПб. : Агропромиздат, 1996.

Паневник Володимир

аспірант

Науковий керівник: д.с-г.н., професор Супрович Т. М.

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

КЛІТИННИЙ СКЛАД МОЛОКА ЗДОРОВИХ ТА ХВОРИХ НА МАСТИТ КОРІВ

Мастити корів є однією з найголовніших проблем тваринництва. Вони наносять більше збитків, ніж усі інші захворювання цих тварин. За даними багатьох дослідників, щорічно у 20-25 % корів реєструються клінічно виражені мастити, а ті що протікають у прихованій формі складають 50 і більше відсотків. У результаті від кожної корови недоотримають близько 10-15 % молока, знижується вміст у ньому жиру і білка. Крім того, через хвороби молочної залози щороку вибраковується 10-12 % і більше високопродуктивних тварин [2; 4].

Запалення молочної залози веде до зниження молочної продуктивності, зміни хімічного складу, фізичних та біохімічних властивостей молока, внаслідок чого воно втрачає поживну цінність, технологічні властивості, що позначається на його якості та безпеці [1; 3].

Рівень соматичних клітин у молоці є показником здоров'я молочної залози. Підвищений вміст соматичних клітин, як правило, спостерігається у молоці корів на початку лактації, у період запуску та тічки. Суттєве збільшення соматичних клітин у молоці пов'язане з субклінічними та клінічними формами маститу, що виникли, в тому числі, як наслідок дії патогенних чинників [6].

Метою досліджень було визначити вміст соматичних клітин у сирому молоці від здорових та хворих на мастит корів та виділити і ідентифікувати збудників при

клінічному і субклінічному перебізі маститу.

Субклінічні мастити визначалися за допомогою мастидинової проби. Клінічні мастити виявлялися щоденним оглядом корів під час кожного доїння стандартною методикою клінічного обстеження вимені. При визначенні збудників субклінічних маститів від хворих корів одразу після доїння відбирали паренхімне молоко у стерильні пробірки. При гнійно-катаральному ураженні вимені у стерильні пробірки відбирали виділення з хворої чверті. Перед забором вим'я обробляли 70% спиртом. Патологічний матеріал ставили в термос із льодом і досліджували не пізніше, ніж через дві години після відбору проб. Стафілококи виділяли на гемоагарі з 5 % крові великої рогатої худоби і 5 % натрію хлориду. До роду *Staphylococcus* зараховували кокові каталазопозитивані культури, які ензимували глюкозу середовища Хью-Лейфсона. До виду *Staphylococcus aureus* відносили культури, які коагулювали плазму кролика.

Бактерії групи кишкової палички виділяли на середовищі Ендо, а стрептококи – на середовищі Гарро. Ідентифікацію проводили згідно з визначником бактерій Берджі.

Чутливість виділеної мікрофлори до антибактеріальних препаратів визначали методом дифузії в агар із застосуванням стандартних дисків.

Для визначення кількості соматичних клітин було відібрано 238 проб паренхімного молока від здорових і хворих на мастити корів. З проб молока готували мазки і проводили підрахунок кількості соматичних клітин за методикою Прескота-Бріда.

За результатами дослідження було встановлено, що при клінічному і субклінічному перебізі маститів виділяється три основних збудника у співвідношенні: *Staphylococcus aureus* – 38,2%, *Streptococcus agalactiae* – 36,8%, *Escherichia coli* – 25%. За клінічного перебігу маститу найчастіше виділяється *Staphylococcus aureus* – 41,3 %. Два інших збудники зустрічаються, відповідно, *Escherichia coli* у 34,8 %, а *Streptococcus agalactiae* у 23,9 % випадків.

При субклінічному маститі *Streptococcus agalactiae* виділявся з 40,9 % патологічного матеріалу, *Staphylococcus aureus* – 31,8% та *Escherichia coli* – 27,3%.

Встановлено, що виділені культури мікроорганізмів були чутливі до доксицикліну, гентаміцину, офлоксацину, еритроміцину, енрофлоксацину, цефтріаксону, цефалексину.

За результатами проведених експериментів встановлено, що у 164 корів кількість соматичних клітин у молоці знаходилася у межах від 74 тис/см³ до 425 тис/см³ (рис. 1) і залежала від віку тварин. У первісток концентрація соматичних клітин була найнижча. Так у 85 корів першої лактації середній показник SCC складав 146 тис/см³, а 57 корів 5 лактації – 254 тис/см³.

У тварин з субклінічними формами маститу кількість соматичних клітин коливається в межах від 503 тис/см³ до 798 тис/см³, а при клінічній формі їх кількість змінюється від 863 тис/см³ до 6,926 млн/см³.

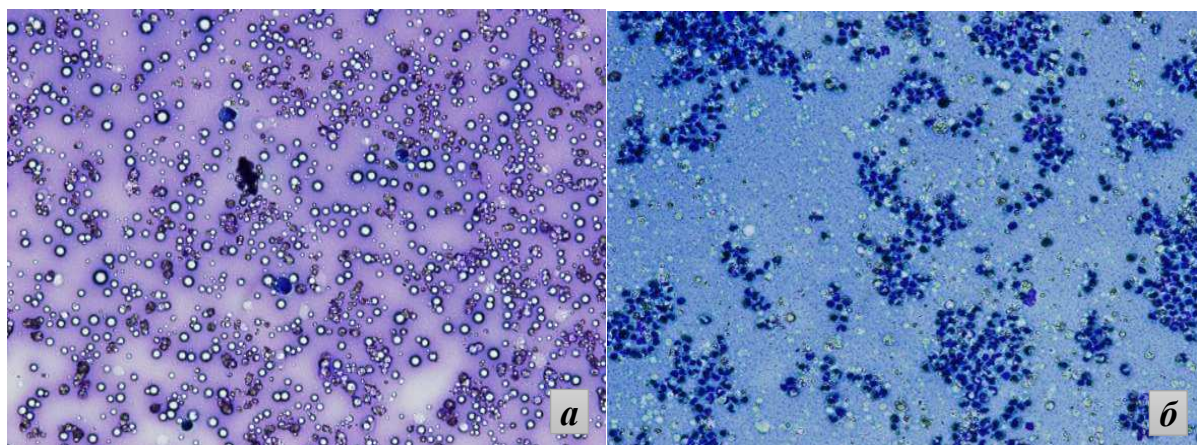

Рис. 1. Молоко від здорових (а) і хворих на мастит (б) корів

Дослідження щодо виявлення мікробного пейзажу та визначення кількості соматичних клітин у молоці за різних форм перебігу маститів у корів продовжуються з метою визначення зв'язків між основними збудниками маститу (*Staphylococcus aureus*, *Streptococcus agalactiae*), соматичними клітинами та алелями гена *BoLA-DRB3*, які вважаються генами «імунної відповіді» організму.

Список використаних джерел

1. Мартынов, П. Мастит и качество молока [Текст] / П. Мартынов, А. Симаков // Молочное и мясное скотоводство. – 2001. – № 7. – С. 43-44.
2. Васильев, В. В. Профилактика мастита у коров [Текст] / В. В. Васильев // Ветеринария. – 2004. – № 11. – С. 37-38.
3. Хомин, С. П. Окремі аспекти патогенезу маститу у корів [Текст] / С. П. Хомин, В. Ю. Стефаник, О. Я. Дмитрів та ін. // Ветеринарна медицина України. – 2005. – № 10. – С. 27-29.
4. Яблонський, В. А. Патологія молочної залози [Текст] / В. А. Яблонський, В. Й. Любецький, В. І. Бородиня. – К.: 2004. – 45 с.
5. Albenzio, M. Differential leucocyte count for ewe milk with low and high somatic cell count [Text] / M. Albenzio, M. Caroprese // J Dairy Res. – 2011. – vol. 78. – P. 43-48.
6. Paape, M. J. Somatic cell content variation in fractioncollected milk [Text] / M. J. Paape, H. A. Tucker // Journal of Dairy Science. – 1966. – vol. 49, 265-7.

